

Obsah

ČÁST I.: POJETÍ ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOSTI ŽÁKŮ

(*Zdeněk Helus*)

13

1.	Nedostatky v pojetí školní úspěšnosti žáků a jejich kritika	17
2.	Pedagogická optimalizace jako základ pojetí školní úspěšnosti	24
2. 1.	Požadavky společnosti na svou rozšířenou socializační reprodukci v osobnosti	24
2. 2.	Sladování výchovně vzdělávacího systému s požadavky společnosti	27
2. 3.	Pronikání vědeckotechnické revoluce do pedagogicko-optimalizačního procesu	31
3.	Školní úspěch žáků — jeho podstata a funkce ve výchovně vzdělávacím procesu	39
3. 1.	Školní úspěšnost žáků jako soulad vytvářený řešením rozporů	40
3. 2.	Výkony, činnosti a rozvoj žákovy osobnosti jakožto tři aspekty realizace školní úspěšnosti	43
3. 3.	Školní úspěšnost žáků jako produkt výchovně vzdělávacích kooperací	52

ČÁST II: MOTIVACE A ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST ŽÁKA

(*Vladimír Hrabal ml.*)

61

1.	Potřeby jakožto vnitřní zdroje žákovy motivace	65
1. 1.	Kognitivní (poznávací) potřeby	66

1. 2. Sociální potřeby	69
1. 3. Výkonové potřeby a úroveň aspirace	73
2. Incentivy jakožto vnější zdroje žákovy motivace	85
2. 1. Odměny a tresty	85
2. 2. Motivační hodnota školních známek	90
2. 3. Vývoj učebních motivů	93
3. Motivační sféra osobnosti	96
3. 1. Hierarchická struktura motivační sféry osobnosti a její stupňovitý vývoj	96
3. 2. Typy osobnostního zaměření žáků	99
4. Motivační činitelé žákova neúspěchu	102
4. 1. Frustrace	102
4. 2. Motivační konflikty	107
4. 3. Nadměrná motivace	108

ČÁST III: EFEKTIVNÍ ŘÍZENÍ UČEBNÍCH ČINNOSTÍ

(Václav Kulič)

	111
1. Teorie účinného řízení učebních činností	113
1. 1. Učení jako vědomá činnost regulovaná cílem	115
1. 2. Řízení učení jako k cíli zaměřená organizace podmínek a průběhu učebních činností	117
1. 3. Optimalizace systému řízení regulovaného procesu	144
2. Systémy efektivního řízení učebních činností	147
2. 1. Významné soustavy efektivního řízení učebních činností	147
2. 2. Nové podněty a pokusy o integraci v oblasti řízení učebních činností	171
2. 3. Pojem psychické regulace a teorie „dobře řízeného učení“	178

ČÁST IV: UČEBNÍ CÍL, UČIVO A ŠKOLNÍ ÚSPĚCH ŽÁKA

(Jiří Mareš)

	185
1. Učební cíl	189
1. 1. Práce učitele s učebním cílem	189
1. 2. Práce žáka s učebním cílem	208